

## FIȘA DISCIPLINEI

### 1. Date despre program

1.1 Instituția de învățământ superior	Universitatea "Babeș-Bolyai" Cluj-Napoca
1.2 Facultatea	Psihologie și Științe ale Educației
1.3 Departamentul	Psihopedagogie Specială
1.4 Domeniul de studii	Științe ale educației
1.5 Ciclul de studii	Masterat
1.6 Programul de studiu / Calificarea	Terapia limbajului și Audiologie Educatională/ Specialist în terapia limbajului și audiologie educațională

### 2. Date despre disciplină

2.1 Denumirea disciplinei	Terapia tulburărilor de voce și vorbire/PMR2112						
2.2 Titularul activităților de curs	Conf. Univ. Dr. Carolina Bodea Hațegan						
2.3 Titularul activităților de seminar	Conf. Univ. Dr. Carolina Bodea Hațegan						
2.4 Anul de studiu	1	2.5 Semestrul	2	2.6. Tipul de evaluare	E	2.7 Regimul disciplinei	DS

### 3. Timpul total estimat (ore pe semestru al activităților didactice)

3.1 Număr de ore pe săptămână	3	Din care: 3.2 curs	2	3.3 seminar/laborator	1
3.4 Total ore din planul de învățământ	42	Din care: 3.5 curs	28	3.6 seminar/laborator	14
Distribuția fondului de timp:					Or e
Studiul după manual, suport de curs, bibliografie și notițe					35
Documentare suplimentară în bibliotecă, pe platformele electronice de specialitate și pe teren					35
Pregătire seminarii/laboratoare, teme, referate, portofolii și eseuri					13
Tutoriat					4
Examinări					6
Alte activități: .....					
3.7 Total ore studiu individual		83			
3.8 Total ore pe semestru		125			
3.9 Numărul de credite		5			

### 4. Precondiții (acolo unde este cazul)

4.1 de curriculum	<ul style="list-style-type: none"> <li>Nu este cazul</li> </ul>
4.2 de competențe	<ul style="list-style-type: none"> <li>Nu este cazul</li> </ul>

### 5. Condiții (acolo unde este cazul)

5.1 De desfășurare a cursului	<ul style="list-style-type: none"> <li>Se vor realiza activități bazate pe utilizarea practică a instrumentelor de evaluare propuse. Aceste materiale vor fi reunite în portofoliul masterandului.</li> <li>În vederea desfășurării cursului se vor utiliza materiale audio-video și tehnologii de acces.</li> </ul>
-------------------------------	--

5.2 De desfășurare a seminarului/laboratorului	<ul style="list-style-type: none"> <li>În cadrul seminarului se vor realiza prezentări de studii de caz, analize critice a unor materiale de specialitate (articole, studii).</li> </ul>
--	--

## 6. Competențele specifice acumulate

<b>Competențe profesionale</b>	<ul style="list-style-type: none"> <li>realizarea diagnosticului logopedic și psihopedagogic în tulburările de voce și vorbire;</li> <li>utilizarea și interpretarea evaluării logopedice și audiologice în vederea proiectării unor intervenții psihopedagogice și intervenții specifice terapiei tulburărilor de voce și vorbire;</li> <li>elaborarea unor demersuri de intervenție specifice domeniului terapiei tulburărilor de limbaj concretizate în planuri de intervenție personalizată, planuri educaționale personalizate și proiecte de activitate didactică și terapeutică (pentru tulburările de voce și vorbire);</li> <li>proiectarea și implementarea unor design-uri de cercetare în domeniul masteratului;</li> <li>consilierea persoanelor cu tulburări de limbaj, a persoanelor cu tulburări de voce și a familiilor acestora;</li> </ul>
<b>Competențe transversale</b>	<ul style="list-style-type: none"> <li>Aplicarea normelor etice în cercetările- acțiuni cu persoane cu tulburări de voce și vorbire, precum și în activitățile de evaluare, didactice, terapeutice și consiliere psihopedagogică la aceste persoane.</li> <li>Planificarea și implementarea activităților din cadrul echipei multidisciplinare pe baza criteriilor relevante conferite de rolul specialistului în terapia tulburărilor de voce în echipa multidisciplinară.</li> <li>Utilizarea platformelor de e-learning, a învățării de tip blended learning și a bazelor de date internaționale pentru dezvoltarea personală și profesională.</li> </ul>

## 7. Obiectivele disciplinei (reieșind din grila competențelor acumulate)

7.1 Obiectivul general al disciplinei	<ul style="list-style-type: none"> <li>Dobândirea de cunoștințe, priceperi și deprinderi vizând abordarea terapeutică a tulburărilor de voce și tulburărilor de vorbire.</li> </ul>
7.2 Obiectivele specifice	<p>Dobândirea unor cunoștințe și abilități privind:</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>-delimitarea tipurilor de tulburări de voce (etiologie și simptomatologie);</li> <li>-evaluarea particularităților vocii și vorbirii la diferite categorii de persoane cu dizabilități;</li> <li>-proiectarea unor programe de reabilitare pentru tulburările de voce și vorbire;</li> <li>-monitorizarea progreselor înregistrate de persoanele cu tulburări de voce și vorbire.</li> </ul>

## 8. Conținuturi

8.1 Curs	Metode de predare	Observații
Aspecte privind neurofiziologia aparatului	Expunere interactivă	Prezentare ppt

vorbirii. Teoriile fonației și mecanismul producerii vocii	Prelegere	
Tulburările de voce-delimitări conceptuale, taxonomii	Expunere interactivă Problematizarea	Prezentare ppt
Specificul evaluării tulburărilor de voce. Softuri educaționale. Aspecte de etică profesională	Expunere interactivă	Probe de evaluare Prezentare audio-video Softuri educaționale
Analiza particularităților vocii prin intermediul reprezentărilor spectrale	Expunere interactivă	Probe de evaluare Prezentare audio-video Softuri educaționale
Schimbarea vocii. Puberfonia.Timbrul vocal. Aspecte psihopedagogice	Expunere interactivă	Prezentare audio-video Studii de caz
Modalități tradiționale de intervenție în reabilitarea tulburărilor de voce.	Expunerea interactivă	Prezentare ppt
Softuri educaționale și tehnologii de acces utilizate în reabilitarea tulburărilor de voce (Snors).	Prelegerea	Prezentare ppt Softuri educaționale
Particularitățile vocii la copii cu dizabilitate auditivă. Relația dintre tulburările de voce și inteligibilitatea vorbirii	Prelegere Problematizare	Studii de caz
Tulburările de vorbire-delimitări conceptuale, taxonomii	Prelegere Expunere interactivă	Prezentare ppt
Sindromul de nede dezvoltarea limbajului.	Expunere interactivă Problematizarea	Prezentare audio-video
Tulburările de vorbire cu substrat neurologic.	Prelegere	Prezentare ppt
Tulburările de vorbire în contextul bilingvismului.	Expunerea interactivă Prezentare studii de caz	Prezentare ppt Prezentare audio-video
Particularitățile tulburărilor de vorbire din categoria logonevrozelor (mutism selectiv, mutism isteric).	Expunerea interactivă Prezentare studii de caz	Prezentare ppt Prezentare audio-video
Programe complexe de evaluare și reabilitare a tulburărilor de vorbire.	Prelegere Demonstrația	PIP-uri

#### Bibliografie:

- Aronson, A., Bless, D. (2009). *Clinical Voice Disorders*, Fourth Edition, New-York: Thieme Medical Publishers, Inc.
- Attariba J.; Heredia R.R. (2008). *An Introduction to Bilingualism*, Principles and Processes, CRC Press.
- Bodea Hațegan, C. (2016). *Logopedia. Terapia tulburărilor de limbaj- Structuri deschise*, București: Editura Trei.
- Bodea Hațegan, C. (2013). *Tulburările de voce și vorbire. Evaluare și intervenție*, Presa Universitară Clujeană, Cluj-Napoca.
- Buică, C. (2004). *Bazele defectologiei*, Editura Aramis Print, București.
- Crăciun, M. T. (2001). *Diagnosticul și tratamentul afaziei*, Teză de doctorat nepublicată, Cluj-Napoca.
- Damasio, A. R. (1992). *Aphasia*. *New England of Medicine*, 326, 531-539.
- Eckel, F., Boone, D. (1981). *The S/Z Ratio as an Indicator of Laryngeal Pathology*, *Journal of Speech and Hearing Disorders*, Vol.46 147-149 May 1981, ASHA.
- Gallena, S. K. (2007). *Voice and Laryngeal Disorders. A problem-based clinical guide with voice samples*, Mosby, Missouri.
- Kent, R. D. (2004). *The MIT Encyclopedia of Communication Disorders*, The MIT Press, Massachusetts.
- Paul, R. (2007). *Language Disorders from Infancy through Adolescence: Assessment and Intervention*, 3rd Edition, Mosby-Year Book, St. Louis.
- Mureșan, R., Chirilă, M. (2010). *Reabilitarea și igiena vocii*, Cluj-Napoca: Editura Alma Mater.
- Mureșan, R. (2010). *Aportul foniatriei în evaluarea profesioniștilor vocali*, Lucrare prezentată la conferința

regională „Muzică și medicină”, din cadrul proiectului POS-DRU Observatorul Profesiilor Muzicale din România, retrieved in 10.05. 2013, from <http://www.opmr.eu/download/conf1/papers/muresan1.pdf>  
 Mureșan, R., Chirilă, M. (2015). *Reabilitarea și igiena vocii*, Ediția a II-a revizuită, Cluj-Napoca: Editura Medicală Universitară „Iuliu Hațieganu”.

Rondal, J.A, Seron, X. (1999). *Troubles du langage. Bases théorétiques, diagnostic et rééducation*, Hayen, Mardaga.

Šepić, T., Pankas, J. Grubešić, A., Tićac, R., Starčević, R. (2011). Basics of Voice Dysfunction –Etiology and Prevention of Voice Damage, *Collegium Antropologicum*, 35 (2011) Suppl. 2: 97–101.

Sloane, P.M. (2009). *Voice Care For Teachers*, Trinity College Dublin, [http://www.tcd.ie/Education/courses/pde/postgrad-dip-education/Voice%20Management%20PaulineSloane\[1\]%20\[Compatibility%20Mode\].pdf](http://www.tcd.ie/Education/courses/pde/postgrad-dip-education/Voice%20Management%20PaulineSloane[1]%20[Compatibility%20Mode].pdf)

Solomon, B. (2012). *Vocal pathologies in children and adults through the life span. A how- to- guide to assessment*, EL PASO Speech Therapy Conference, [http://www.esc19.net/conferences/speech\\_therapy\\_conference/documents/03%20Solomon%20Session%201%20and%202.pdf](http://www.esc19.net/conferences/speech_therapy_conference/documents/03%20Solomon%20Session%201%20and%202.pdf).

Webb, W. G.; Adler, R. K. (2008). *Neurology for the Speech-Language Pathologist*, Mosby Elsevier, Missouri.

8.2 Seminar / laborator	Metode de predare	Observații
Respirația-importanța acesteia în producerea vocii, tipuri de respirații, exerciții pentru antrenarea respirației	Exercițiul Problematizarea	Fișe de lucru
Tulburările de voce relaționate cu diferite profesii care solicită emisia vocală	Exercițiul Problematizarea	Înregistrări audio-video
Elaborarea de grile de evaluare a particularităților de voce pentru diferite categorii de persoane cu dizabilități	Exercițiul	Înregistrări audio-video Grile Studii de caz
Utilizarea programelor Cool Edit Pro și Praat în vederea evidențierii particularităților vocii	Exercițiul Problematizarea	Studii de caz Softuri
Aspecte de informare și consiliere a copilului aflat în perioada pubertății focalizate pe problematica schimbării vocii.	Exercițiul Problematizarea	Aplicații practice
Programe de intervenție în reabilitarea vocii-exerciții și activități pentru reducerea nazalizării	Proiect de grup Exercițiul	PIP-uri
Programe de intervenție în reabilitarea vocii-exerciții și activități pentru reducerea vocii de cap	Exercițiul	Studii de caz PIP-uri
Programe de intervenție în reabilitarea vocii-exerciții și activități pentru reducerea vocii grave	Exercițiul	Studii de caz PIP-uri
Vocea esofagiană-specific și particularități logopedice	Prezentare interactivă	Sunt prezentate studii și cercetări din literatura de specialitate
Aspecte ale diagnosticului diferențial dintre sindromul de nedezvoltarea limbajului, retardul de limbaj pe fondul diferitelor patologii, în special dizabilitate intelectuală și disfazie.	Exercițiul Activitate individuală	Studii de caz Prezentare audio-video
Prezentarea unor studii de caz și aplicații care să ilustreze tulburări de vorbire cu substrat neurologic.	Exercițiul Activitate individuală	Studii de caz Prezentare audio-video
Propunerea unui demers de evaluare a unui copil cu o formă de bilingvism, interpretarea rezultatelor obținute în vederea proiectării programului terapeutic.	Exercițiul Activitate individuală	Studii de caz Prezentare audio-video Instrumente de evaluare
Aspecte ale diagnosticului diferențial în	Exercițiul	Studii de caz

tulburările de vorbire din categoria logonevrozelor și alte tablouri patologice (autism, dizabilitate auditivă).	Activitate individuală	Prezentare audio-video
Aplicații practice-elaborare de programe de evaluare complexă și intervenție în contextul tulburărilor de vorbire	Activitate practică	Studii de caz PIP-uri

**Bibliografie:**

Bodea Hațegan, C. (2013). *Tulburările de voce și vorbire. Evaluare și intervenție*, Presa Universitară Clujeană, Cluj-Napoca.

Duffy, J.R. (2005). *Motor Speech Disorders. Substrates, Differential Diagnosis and Management*, Elsevier Mosby, Missouri.

Hațegan, C. (2010). Bilingualism-its implications in structuring morphological and lexical abilities in Romanian language, *Studia Psychologia/Paedagogia*, p.13-23.

Hațegan, C. (2010). Visualizing Speech Acoustic Features by Using Computerized Programs in the Context of Profound Hearing Impairments, *Studia Psychologia-Paedagogia*, p.189-199.

Hațegan, C. (2011). *Abordări structuralist-integrate în terapia tulburărilor de limbaj și comunicare*, Presa Universitară Clujeană , Cluj-Napoca.

Lee Silverman Voice Treatment Global (n.d.). *What is LSVT Loud?* Retrieved on December 10, 2015, from <http://www.lsvtglobal.com/patient-resources/what-is-lsvt-loud>

Lee Silverman Voice Treatment Global (n.d.). *What is LSVT Big?* Retrieved on December 10, 2015, from <http://www.lsvtglobal.com/patient-resources/what-is-lsvt-big>

Lee Silverman Voice Treatment Global (n.d.). *What is LSVT eLoud?* Retrieved on December 10, 2015, from <http://www.lsvtglobal.com/patient-resources/lsvt-eloud-experts>

Mervis, M; Becerra, A. (2007). Language and communicative development in Williams syndrome, *Mental retardation and developmental disabilities Research Reviews*, 13, 3 – 15.

Rosetti, Al.; Lăzăroiu, A. (1982). *Introducere în fonetică*, Editura Științifică și Enciclopedică, București.

Zur, K.B., Cotton, S., Kelchner, L., Baker, L., Weinrich, B., Lee, L. (2007). Pediatric Voice Handicap Index (pVHI): a new tool for evaluating pediatric dysphonia, *International Journal of Pediatric Otorhinolaryngology*, 71, 77-82.

[http://orlmd.org/ro/bolile\\_laringelui\\_ro.html](http://orlmd.org/ro/bolile_laringelui_ro.html)

<http://www.pathologyatlas.ro>

<http://www.pathologyatlas.ro/condromul.php>

<http://www.voicemedicine.com>

<http://www.britishvoiceassociation.org.uk/>

<http://www.e pathology.ro>

<http://www.cdc.gov/pertussis/>

<http://www.ncvs.org>

<http://www.lsvtglobal.com/>

<http://www.fon.hum.uva.nl/praat>

**9. Coroborarea conținuturilor disciplinei cu așteptările reprezentanților comunității epistemice, asociațiilor profesionale și angajatori reprezentativi din domeniul aferent programului**

- Conținuturile acestei discipline asigură dezvoltarea unor competențe profesionale și transversale derivate din standardele stabilite la nivel național pentru subdomeniul Psihopedagogiei speciale. De asemenea, acestea asigură dezvoltarea unor competențe profesionale specifice terapiei tulburărilor de limbaj. Aceste competențe asigură completarea profilului ocupațional pentru terapeutul limbajului (logoped) fiind racordate și la profilurile ocupaționale europene ale Asociației Europene a Logopezilor (CPLOL) și alte organisme profesionale internaționale.
- Competențele și obiectivele formulate respectă interesele și drepturile persoanelor cu tulburări de limbaj și ale familiilor acestora.

## 10. Evaluare

Tip activitate	10.1 Criterii de evaluare	10.2 metode de evaluare	10.3 Pondere din nota finală
10.4 Curs	Analiza și interpretarea datelor dintr-o spectogramă.	Evaluare pe parcurs	20%
	Propunerea unui demers de evaluare și intervenție complex pentru un caz specific cu tulburare de voce sau vorbire	Examen scris	40%
10.5 Seminar/laborator	Elaborarea unui portofoliu complex care să conțină: analiza unui studiu de specialitate din tematica disciplinei, un studiu de caz complex din tematica disciplinei, fișe de evaluare a tulburărilor de voce, probe pentru evaluarea tulburărilor de vorbire.		30%
			10% oficiu
10.6 Standard minim de performanță			
<ul style="list-style-type: none"><li>• Identificarea tipurilor de tulburări de voce și a specificului acestora.</li><li>• Elaborarea unui program complex de evaluare și intervenție pentru persoane cu tulburări de vorbire.</li></ul>			

Data completării

...24.04.2018.....

Semnătura titularului de curs

.....

Semnătura titularului de seminar

.....

Data avizării în departament

.....

Semnătura directorului de departament

.....